

PEST VÁRMEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Lauda Zoltán r. dandártábornok, rendőrségi tanácsos, rendőr-főkapitány úr részére
Budapest
Teve u. 4-6.
1139

Tárgy: feljelentés

TÉNYÁLLÁS

Az atlatszo.hu online sajtótermék korábban több írásában foglalkozott a Samsung SDI Hungary Zrt. gödi gyárüzeme tevékenységének környezetvédelmi szempontú vizsgálatával:

2022. május 2. „*Akkumulátorgyártáshoz is használt mérgező oldószert találtak a gödi kutak vizében*” <https://atlatszo.hu/kornyezet/2022/05/02/akkumulatorgyartashoz-is-hasznalt-mergezo-oldosdert-talaltak-a-godi-kutak-vizeben/>

2022. június 10. „*Nyilvánosságra kell hozni a gödi Samsung-gyár eltitkolt vizsgálati dokumentumait*” https://atlatszo.hu/kozadat/2022/06/10/nyilvanossagra-kell-hozni-a-godi-samsung-gyar-eltitkolt-vizsgalati-dokumentumait/?fbclid=IwAR3FC2ADzKyvmuMuNvahlnTc9uoqnP7aD31Vo77nitzlP0iRWe8Lfsage_s

2023. január 12. „*Pert nyertünk és kiderült: betemették a kutat, ami megmutatná, mérgezi-e a talajvizet a gödi akkumulátorgyár*” <https://atlatszo.hu/kornyezet/2023/01/12/pert-nyertunk-es-kiderult-betemettek-a-kutat-ami-megmutatna-mergezi-e-a-talajvizet-a-godi-akkumulatorgyar/>

Hasonló körben jelentek meg írások a SungEel Kft. gödi és szigetszentmiklósi tevékenységével összefüggésben:

2024. február 13. „*A nikkelt határértékének kétezerszeresét mérték a SungEel akku-feldolgozójában*” <https://atlatszo.hu/orszagszerte/2024/02/13/a-nikkel-hatarertekenek-ketezerszereset-mertek-a-sungeel-akku-feldolgozoi-jaban/>

Az utóbbi cikk egy tanulmányra hivatkozással rögzíti, hogy „*A vízben nem oldódó kobalt, mangán és nikkelsók kiporzás útján kerülnek elsősorban a munkahelyi levegőbe. Valamennyi felhasznált fémvegyület nem biztonságos használat mellett súlyos környezet-egészségügyi problémák forrásává válhat.*” A tanulmány szerint a nikkelt kitettsége allergiát, szív- és érrendszeri betegséget, vesebetegségeket, tüdőfibrózist, tüdő- és orrdaganatot okozhat, emellett egyes kutatások szerint kapcsolatba hozható egyes neurodegeneratív betegségekkel is (pl. Alzheimer-kór, Parkinson-kór, sclerosis multiplex).”

2024. február 20. napján „*Gödi akkugyár: 88 tonnányi magzatkárosító oldószer a levegőben, nehézfémek a dolgozók szervezetében*” címmel cikket jelentetett meg.

<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2024/02/20/godi-akkugyar-88-tonnanyi-magzatkarosito-oldoszer-a-levegoben-nehezfemek-a-dolgozok-szervezeteben/>

A cikk az alábbi közléseket tartalmazza.

Lead: „A légszennyezettségi adatok alapján a Samsung SDI gödi gyára 2019 és 2022 között rendkívül nagy mennyiségű, 88 tonna mérgező hatású oldószert bocsátott ki a levegőbe. De nemcsak ez az egyetlen aggasztó adat, ami a gyár egészség- és környezetkárosító hatására utal. Ugyanis – a SungEel Kft. akku-feldolgozó üzeméhez hasonlóan – a gödi gyárban is a rákkeltő nehézfémek megengedett mennyiségének sokszorososa volt kimutatható, ráadásul a dolgozók mérgező anyagoknak való kitettsége az évek során folyamatosan nőtt.”

Szöveg: „Újabb adatok és dokumentumok bizonyítják, hogy ijesztő mértékű szennyezések történtek a gödi akkumulátor-gyárban és annak környezetében. Mind a gyár által kibocsátott mérgező anyagok mennyisége, mind a gyáron belüli vizsgálatok azt igazolják, hogy a cég a legalapvetőbb környezet- és munkavédelmi elvárásoknak sem képes megfelelni.”

Alcím: „Több tonna magzatkárosító oldószert”

Szöveg: „Az adatokból kiderül, hogy Göd levegőjét jelentős mértékben terheli az akkugyár működése, a szén-dioxid mennyisége például a 2018-as évhez képest a hétszeresére nőtt. De az igazán aggasztó szám az elektróda-gyártás során használt mérgező szerves oldószert, az N-metil-2-pirrolidon (NMP) kibocsátott mennyisége.

Az N-metil-2-pirrolidont különböző gyártási technológiák (petrolkémia, gyógyszeripar, felületkezelés) során szerves oldószerként használják, Gödön viszont csak az akkugyárban fordul elő nagy mennyiségben. Az anyag reprodukciót károsítónak minősül, belélegzése elsősorban terhes nőkre jelent veszélyt: az NMP-nek való tartós kitettség vetélést okozhat, vagy a magzat rendellenes fejlődését eredményezheti.

Szöveg: „... a dél-koreai SungEel akku-feldolgozójában többféle mérgező anyag sokszorosát mérték a munkahelyi levegőben. Miután az adathatóság felszólítására a Pest Vármegyei Kormányhivatal megküldte nekünk a rákkeltő anyagok nevét és mennyiségét tartalmazó bírságos határozatokat, kiértük közadatigénylésben a hivataltól a gödi Samsung-gyár kitakarások nélküli munkavédelmi határozatait is.

Ezekből kiderül, hogy 2021-ben és 2022-ben hét alkalommal összesen 133 fő, majd 2023-ban újabb 44 fő fokozott expozícióját állapították meg az akkugyárban.

A 2021-es vizsgálatok szerint a munkahelyi levegőben a nikkel és a kobalt megengedett koncentrációja a határértékek tíz- és hússzorosa volt. A kiszabott tízmillió forintos bírság ellenére azonban a következő években ugyanúgy nem működtek megfelelően a légszűrő berendezések, és nem tartották be a munkavédelmi előírásokat sem. A 2023 júniusi mérések szerint a nikkel mennyisége 250-szer nagyobb volt a megengedettnél.”

A cikkek közérdekű adatkérések során beszerzett adatokra, hatósági határozatokra, tanulmányokra és az internetről beszerzett további adatokra utalnak, egy részük a szövegbe helyezett elérési útról elérhető.

JOGI MINŐSÍTÉS

A tényállásban rögzítettek valósága esetén a Btk. 241. § (1) bekezdés b) pontja szerinti környezetkárosítás, valótlansága esetén a 338. § szerinti közveszéllyel fenyegetés, részbeni valótlansága esetén közveszély megállapíthatósága mellett a Btk. 337. § (1) bekezdésébe ütköző rémhírterjesztés büntetnének megalapozott gyanújának megállapítására lehetnek alkalmasak.

1. Környeztkárosítás

A Btk. 241. § alapján

(1) „Aki a földet, a levegőt, a vizet, az élővilágot, valamint azok összetevőit jelentős mértékű szennyezéssel vagy más módon

a) veszélyezteti,

b) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota csak beavatkozással állítható helyre,

c) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota nem állítható helyre,

büntett miatt az a) pontban meghatározott esetben három évig, a b) pontban meghatározott esetben egy évtől öt évig, a c) pontban meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a környeztkárosítást gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés a) pontja esetén egy évig, b) pontja esetén két évig, c) pontja esetén három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjában, és a (2) bekezdés első és második fordulatában meghatározott esetben az elkövető nem büntethető, az (1) bekezdés b) pontja esetén pedig büntetése korlátlanul enyhíthető, ha az elsőfokú ügydöntő határozat meghozataláig a bűncselekmény által bekövetkezett veszélyt, illetve környeztkárosodást megszünteti, a károsodott környezet eredeti állapotát helyreállítja.

(4) E § alkalmazásában szennyezés: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint azok összetevői jogszabályban vagy hatósági határozatban megállapított kibocsátási határértéket meghaladó terhelése.

A környeztkárosítás törvényi tényállása keretdispozíció, amelyet tartalommal elsősorban a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.), a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, valamint a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet tölt ki.

A Kvt. szerint a föld védelme a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira, levegő védelme a légkör egészére, annak folyamataira és összetételére, valamint a klímára terjed ki. A víz védelme a Kvt. alapján a felszíni és felszín alatti vizekre, azok készleteire, minőségére és mennyiségére, a felszíni vizek medrére és partjára, a víztartó képződményekre és azok fedőrétegeire, valamint a vízzel kapcsolatosan - jogszabályban vagy hatósági határozatban - kijelölt megkülönböztetett védelem alatt álló (védett) területekre terjed ki. A felsorolt elemek összetevői alatt elsősorban a környezeti elem kémiai összetételét kell érteni, amely esetében műszaki módszerrel, méréssel egyértelműen meghatározható az eredeti, természetes összetétel és az emberi beavatkozás (beleértve a szennyezés) hatása egyaránt.

A bűncselekménynek mind a szándékos, mind a gondatlan alakzata ún. nyitott törvényi tényállás, ekként a bűncselekmény elkövetési magatartásának minősül minden olyan magatartás, amely alkalmas arra, hogy előidézzék a törvényi tényállásban meghatározott eredmények valamelyikét. A törvény az eredmény előidézésére alkalmas magatartások közül kiemeli és nevesíti a tipikusan előfordulót: ez a szennyezés, amelynek fogalmát, amelyet a Btk. 241. § (4) bekezdése akként határoz meg, hogy a szennyezés a már ismertetett elkövetési

tárgyak vagy azok összetevőinek jogszabályban vagy hatósági határozatban meghatározott kibocsátási határértéket meghaladó terhelése.

Lényeges lehet kiemelni, hogy a közigazgatási és büntetőjogi szankciórendszer párhuzamos, ekként a környezetet károsító magatartásokhoz kapcsolódó esetleges közigazgatási szankció, bírság kiszabása nem mentesít a büntetőjogi felelősség alól.

Figyelemmel arra, hogy a cikkek környezetvédelmi határértékeket lényegesen meghaladó szennyezések megtörténte utalnak, a cikkekben közölt tények bizonyítottsága esetén a Btk. 241. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, beavatkozással helyreállítható károsítást eredményező környeztkárosítás szerinti bűncselekmény megvalósult.

2. Közveszéllyel fenyegetés

A Btk. 338. §-a alapján

„(1) Aki a köznyugalom megzavarására alkalmas olyan valótlan tényt állít, híresztel, vagy azt a látszatot kelti, hogy közveszéllyel járó esemény bekövetkezése fenyeget, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a közveszéllyel fenyegetés a köznyugalmat súlyosan megzavarta.”

A bűncselekmény közvetlen jogi tárgya a zavart keltő híresztelésektől mentes társadalmi együttélés, a zavartalan köznyugalom.

Egy emberi magatartás folytán keletkező olyan állapot, amely a benne rejlő viszonylagos nyugalmi helyzetben vagy mozgásban lévő tényezőkön, folyamatokon keresztül nagyszámú, meg nem határozható személy halálával, sérülésével vagy egészségromlásával járhat, közveszélynek minősül. A közveszély tehát akkor jön létre, ha nem csupán egy vagy több (legfeljebb kisszámú) meghatározott személy, hanem egy vagy több meg nem határozott, vagy pedig nagyobb számú személy épsége, egészsége kerül veszélybe, egyben hatóköre nem konkrét, hanem beláthatatlan, azaz azt kialakulását követően már maga az elkövető sem képes uralni.

A jogalkalmazói gyakorlat egységes abban, hogy a komoly félelem kiváltására való alkalmasság nem a konkrét ügy sértettjének reakciójától függ, hanem azt elsősorban a fenyegetés tartalma alapján kell elbírálni, egyben a közveszély bekövetkezésére irányuló közlés általában alkalmas a köznyugalom megzavarására.

Figyelemmel arra, hogy a cikkekben, azaz nagy nyilvánosság előtt megjelent állítások és közlések nagy számú ember egészségének romlására, illetőleg annak lehetőségére utalnak, közveszély bekövetkezésére utalnak. Abban az esetben, ha azok valótlannak bizonyulnak úgy, hogy a közlő tekintetében a szándékos elkövetés is bizonyítható, a Btk. 338. § (1) bekezdésébe ütköző – és a lefolytatott bizonyítás eredményéhez képest akár a (2) bekezdés szerint minősülő – közveszéllyel fenyegetés bűntette megállapítható.

3. Rémhírterjesztés

A Btk. 337. § (1) bekezdése szerint, „*aki közveszély színhelyén nagy nyilvánosság előtt a közveszéllyel összefüggésben olyan valótlan tényt vagy való tényt oly módon elferdítve állít vagy*

híresztel, amely a közveszély színhelyén alkalmas az emberek nagyobb csoportjában zavar vagy nyugtalanság keltésére, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A bűncselekmény jogi tárgya a köznyugalom mint a zavart keltő hírektől mentes társadalmi együttélés feltételeihez szükséges kiegyensúlyozott közhangulat. Elkövetési tárgya nincs.

A hatályos törvényszöveg alapján a cselekmény akkor tényállásszerű, ha a zavar vagy nyugtalanság keltésére alkalmas valótlan tény vagy való ténynek elferdítve állítása vagy híresztelése összefüggésbe hozható magával a közveszéllyel.

A törvényi tényállás szempontjából valótlan az a tény, amelynek egyáltalán nincs valóságos alapja, egészében kitaláció, koholmány. A valósághoz képest elferdített az a tény, amely bír ugyan bizonyos valóságtartalommal, de állítása vagy híresztelése elferdítve történik. Az elferdítés a való ténynek olyan közlése, amely azt az összefüggéseiből torzítva kiragadja, a kedvező vagy kedvezőtlen mozzanatokot tendenció-zusan önkényesen emeli ki.

A bűncselekményt nemcsak az követheti el, aki a maga által kitalált vagy ferdített tényeket mondja el, hanem az is, aki a mástól hallott ilyen állításokat továbbítja. Az elkövetési magatartás tehát a valótlan tény állítása vagy híresztelése, illetőleg a való ténynek elferdítve történő állítása vagy híresztelése.

A cselekmény megvalósulhat a közveszély színhelyén egyidejűleg jelenlevő tömegben a csoportban, mint szociális alakzatban, azaz a társadalomnak valamely átfogóbb szervezeti egységét vagy meghatározott szempontból elkülönült személyösszességében is. Figyelemmel arra, hogy a közlések az országos sajtóban nagy nyilvánosság előtt kaptak helyet, azt a közveszély színhelyén élőkhez és tartózkodókhoz is értelemszerűen eljutott, a törvényi tényállás ezen eleme is megállapítható.

A tényállásszerűséghez elengedhetetlen, hogy az elkövetési magatartás tanúsítása objektíve megteremtse emberek nagyobb csoportjában zavar vagy nyugtalanság felkeltésének lehetőségét, az azonban nem szükséges, hogy emberek nagyobb csoportjában ténylegesen pánik, felháborodás, nyugtalanság, zavar stb. vagy érzelmileg ezekkel azonos állapot alakuljon ki, de szükséges, hogy ennek objektív feltételeit a cselekmény megteremtse.

A fentiek alapján abban az esetben, ha a Btk. 241. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző környezetkárosítás büntetével kapcsolatos bizonyítás útján annak megvalósulása és annak kapcsán a közveszély kialakulása is megállapítható, és egyben megállapítható az is, hogy a közölt sajtóhírek ezzel összefüggésben valótlan tényt vagy való tényt elferdítve állítottak vagy híreszteltek, a cselekmény a Btk. 337. § (1) bekezdésébe ütköző rémhírterjesztés büntetvének is minősülhet.

* * *

FELJELENTÉS

Alulírott Kammerer Zoltán, mint Göd Város polgármestere (2131 Göd, Pesti út 81.) a tényállásban rögzített– és a tényállásban megjelölt sajtóhírekben utalt – tények alapján

feljelentést

teszek ismeretlen tettes(ek) ellen a Btk. 241. § (1) bekezdés b) pontja szerinti környezetkárosítás vagy a Btk. 338. § szerinti közveszéllyel fenyegetés és a Btk. 337. § (1) bekezdésébe ütköző rémhírterjesztés büntettének megalapozott gyanúja miatt.

Az atlatszo.hu kiadójának cégadatai: atlatszo.hu Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Cg.01-09-963846, 1084 Budapest, Déri Miksa utca 10. 1. em. 10. ajtó

A Samsung SDI Hungary Zrt. cégadatai: Cg.13-10-040717, 2131 Göd, Schenek István utca 1.

A SungEel HiTech Europe Korlátolt Felelősségű Társaság cégadatai: Cg.13-09-223479, 2310 Szigetszentmiklós, ÁTI Sziget Ipari park 48.

A SungEel Hitech Hungary Korlátolt Felelősségű Társaság cégadatai: Cg.13-09-190570 2310 Szigetszentmiklós, ÁTI Sziget Ipari Park 48.

Göd, 2024. február 26.

Mellékletek:

- 1. Az atlatszo.hu 2022. május 2. napján megjelent cikke;*
- 2. Az atlatszo.hu 2022. június 10.napján megjelent cikke;*
- 3. Az atlatszo.hu 2023. január 12. napján megjelent cikke;*
- 4. Az atlatszo.hu 2024. február 13.napján megjelent cikke;*
- 5. Az atlatszo.hu 2024. február 20. napján megjelent cikke;*